

חוברת תרגול – הבנת הנקרא, תוכן ולשון דרך סיפורים ומשימות

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לשפר הבנת הנקרא ואוצר מילים דרך טקסטים קצרים
- להכיר תהליך טבעי (מחזור המים) ולתאר אותו בשפה ברורה
- לזהות ולהשתמש נכון במילות קישור לבניית פסקה קוהרנטית
- לתרגל תהליך כתיבה מובנה משלב הרעיון ועד הבדיקה העצמית

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • הבנת הנקרא: יום ראשון בכיתה חדשה – הבנה בסיסית

- 1. א – חודשיים
- 2. ד – לחוצה ומפחדת
- 3. ב – ניגשה אליה והציעה שתבוא איתה
- 4. ב – בהפסקה
- 5. ב – סבבה

חלק ב' – פרק 1 • הבנת הנקרא: יום ראשון בכיתה חדשה – אוצר מילים

- 1 – ג (כבר עבר)
- 2 – ה (פעם חזק, מהתרגשות)
- 3 – ד (זמן מנוחה בין שיעורים)
- 4 – ב (כניסה לחצר)
- 5 – א (התקרבה)

חלק ג' – פרק 1 • הבנת הנקרא: יום ראשון בכיתה חדשה – חשיבה והבעה

- 1. היא חששה שלא תבין את השפה או תרגיש לא שייכת לכיתה החדשה
- 2. נועה אדיבה, יוזמת ועוזרת לתלמידה חדשה להרגיש שייכת
- 3. החלק הקשה של ההתחלה כבר עבר, ומאיה כבר לא לבד
- 4. תשובה אישית שמציעה עזרה, חברות או היכרות עם הכיתה

חלק ד' – פרק 2 • מחזור המים בטבע – הכרת השלבים

- 1. א – טיפה על עלה ליד אגם
- 2. ב – השמש
- 3. א – אידוי

חלק ה' – פרק 2 • מחזור המים בטבע – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – קודם הטיפה מתאדה והופכת לאד, ורק אחר כך האד מצטרף לענן
- 2. נכון – זו הכתובית שמופיעה כשהאד מצטרף לענן

חלק ו' – פרק 2 • מחזור המים בטבע – השלמה והתאמה

- 1. ענן
- 2. גשם

חלק ז' – פרק 2 • מחזור המים בטבע – התאמת שלבים

- 1 – ד (הטיפה הופכת לאד ועולה כלפי מעלה)
- 2 – ג (האד מתקבץ לענן לבן בשמיים)
- 3 – ב (הענן מאפיר והגשם יורד ממנו)
- 4 – א (טיפות הגשם זורמות אל הנהר)

חלק ח' – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – הבנת הסיפור

- 1. ג – כ-60 שניות
- 2. ג – בת 12
- 3. ב – חבר

חלק ט' – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – עובדות נוספות

- 1. נכון – בסצנה הראשונה מתואר בדיוק מצב כזה.
- 2. לא נכון – בסיפור נאמר שכל מה שהיה לה נכנס במזוודה אחת.

חלק י' – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – השלמת פרטים

- 1. מפתח

חלק י״א – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – חפצים וסמלים

- 1 – ב (זיכרון מהמקום שהיא עזבה)
- 2 – ג (קשר לעבר שכבר לא קיים)
- 3 – א (לימוד השפה העברית)
- 4 – ה (הרצון למצוא קשר וחברות במקום החדש)
- 5 – ד (עזרה של שכנה, מורה וחברה)

חלק י״ב – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – זיהוי בסיסי

- 1. א – כי
- 2. א – תוצאה

חלק י״ג – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – הבנה

- 1. נכון – אבל מציינת שני רעיונות שונים או מנוגדים
- 2. נכון – בנוסף מוסיפה פרט נוסף על מה שכבר נאמר

חלק י״ד – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – השלמה

- 1. אבל

חלק ט״ו – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – התאמה בין סוגים

- 1 – ב (מביעה סיבה)
- 2 – ד (מביעה תוצאה)
- 3 – א (מביעה ניגוד)
- 4 – ג (מביעה תוספת)

חלק ט״ז – פרק 5 • מסע כתיבה: מרעיון לטיוטה מתוקנת – מה למדנו על האפליקציה

- 1. ב – שלוש
- 2. ב – מסך אחד באפליקציה
- 3. א – בחירת נושא וחשיבה ראשונית
- 4. ב – משפטים קצרים ובנק מילים
- 5. א – מכתב לתלמיד/ה שעלה/תה לארץ

חלק י״ז – פרק 5 • מסע כתיבה: מרעיון לטיוטה מתוקנת – התאמת רמה ותחנה למאפיין

- 1 – ב (משפטים קצרים ובנק מילים)
- 2 – ד (מילות קישור ומבנה פסקאות)
- 3 – ה (בחירת נושא וחשיבה ראשונית)
- 4 – א (שפה עשירה וטיעון נגדי)
- 5 – ג (רשימת 'בדקתי ש...' לפני הגשה)

חלק י״ח – פרק 5 • מסע כתיבה: מרעיון לטיוטה מתוקנת – כותבים ובודקים כמו בתחנות

- 1. משפט קצר וברור, למשל: שלום, שמי... ואני רוצה לספר לך על הכיתה שלנו.
- 2. משפט מפותח עם תיאור ורגש, המשתמש במילות קישור ותיאורים.
- 3. מאפשר התאמה אישית לפי קושי המשימה ומעודד התקדמות הדרגתית.
- 4. למשל: בדקתי שיש פתיחה וסיום, בדקתי שאין שגיאות כתיב.

חלק י״ט – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות מכל הפרקים

- 1. ב – לחוצה ומפחדת
- 2. ב – ליוותה אותה לכיתה והראתה לה איפה לשבת
- 3. ב – היא מתאדה והופכת לאד
- 4. ב – לענן
- 5. ב – חבר
- 6. ב – תמונה ומפתח
- 7. ג – זכירה והבנה
- 8. ב – שלוש

חלק כ׳ – חזרה מסכמת – כתיבה ומחשבה

- 1. מעשה קטן של חברות (כמו ליווי לכיתה) עוזר לתלמיד/ה חדש/ה להתגבר על הפחד ולהרגיש שייכות - זה המסר המרכזי של הסיפור.
- 2. בשני המקרים יש תהליך הדרגתי של שינוי: הטיפה עוברת צורה (מים-אד-עננים-גשם) וסבתא עוברת תהליך הסתגלות (קושי, לימוד שפה, עזרה מאחרים) - שניהם מגיעים למקום חדש בסוף תהליך.
- 3. למשל: ציד מילים (ירוק-זכירה), כי רק מזהים מילים; התאמה (ירוק/צהוב), כי צריך גם להבין משמעות; יצירת טקסט עם מילות קישור (אדום-יצירה), כי צריך להשתמש וליצור באופן עצמאי.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה כוללת את הסדר הנכון: אידוי, עננים, גשם, זרימה לנהר
- תשובה טובה מקשרת בין החפץ לזיכרון או לקושי שהסבתא עברה בעלייה
- בדקו שהמילים מתאימות למשמעות (סיבה, ניגוד, תוספת) ולא רק מופיעות באקראי

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה עד ארבעה מפגשים – פרק או שניים בכל שיעור
- לתלמידים מתקשים בקריאה אפשר לקרוא את הטקסטים בקול בכיתה לפני העבודה העצמית
- בפרק הכתיבה אפשר לתת לתלמידים לבחור רמת קושי שונה לכל תחנה בתהליך הכתיבה
- כדאי לסיים כל פרק בשיחה קצרה בכיתה על השאלות הפתוחות כדי לחזק הבנה משותפת

חוברת תרגול – הבנת הנקרא, תוכן ולשון דרך סיפורים ומשימות

מדריכי AI למורה – צעד אחר צעד

חט״ב · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – הבנת הנקרא: יום ראשון בכיתה חדשה
2. פרק 2 – מחזור המים בטבע
3. פרק 3 – סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא
4. פרק 4 – מילות קישור ולכידות הטקסט
5. פרק 5 – מסע כתיבה: מרעיון לטיוטה מתוקנת

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – הבנת הנקרא, תוכן ולשון דרך סיפורים ומשימות

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו יש סיפורים קצרים ושאלות. קראו כל טקסט לאט, ואז ענו על השאלות שאחריו. אפשר לעצור ולחזור אם צריך.

📖 מילון קטן:

מחזור המים	התהליך שבו מים עולים לשמיים, הופכים לעננים ויורדים כגשם
אידוי	הפיכת מים נוזליים לאדים בחום
עלייה	הגעה והתיישבות של יהודים בארץ ישראל ממדינה אחרת
חוסן	היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו
מילת קישור	מילה המחברת בין רעיונות במשפט או בפסקה, כמו לכן או אבל
הבנת הנקרא	היכולת להבין משמעות טקסט ולענות עליו בשאלות
טיוטה	גרסה ראשונית של טקסט לפני תיקון ושיפור
מבנה פסקה	הסדר שבו מופיעים הרעיונות בפסקה – פתיחה, גוף וסיכום
הסקת מסקנות	הבנה של דבר שלא נכתב במפורש בטקסט, מתוך רמזים
אוצר מילים	המילים שאדם מכיר ומבין משמעותן

1 חלק א' – פרק 1 • הבנת הנקרא: יום ראשון בכיתה חדשה – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה זמן מאיה בארץ?

א) חודשיים ב) שבוע ג) שנה ד) יומיים

2. מה מאיה הרגישה בשער?

א) משועממת ב) כועסת ג) שמחה ורגועה ד) לחוצה ומפחדת

3. מה נועה עשתה?

א) התעלמה ממנה ב) ניגשה אליה והציעה שתבוא איתה ג) קראה למורה ד) צחקה עליה

4. מתי הן אכלו יחד?

א) בכיתה ב) בהפסקה ג) ליד השער בבוקר ד) בדרך הביתה

5. איזו מילה נועה לימדה?

א) שלום ב) סבבה ג) תודה ד) ברוכה הבאה

2 חלק ב' – פרק 1 • הבנת הנקרא: יום ראשון בכיתה חדשה – אוצר מילים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מאחוריה	___	**א.** התקרבה

2. דפק מהר	____	**ב.** כניסה לחצר
3. הפסקה	____	**ג.** כבר עבר
4. שער	____	**ד.** זמן מנוחה בין שיעורים
5. ניגשה	____	**ה.** פעם חזק, מהתרגשות

3 חלק ג' – פרק 1 • הבנת הנקרא: יום ראשון בכיתה חדשה – חשיבה והבעה

ענו בקצרה.

1. למה מאיה פחדה ליד השער? כתבו במילים שלכם.

2. מה אפשר ללמוד על אופיה של נועה מהמעשים שלה בסיפור?

3. הסבירו מה הכוונה במשפט הצעד הראשון כבר מאחוריה.

4. כתבו 2-3 משפטים: מה הייתם אומרים לתלמיד או תלמידה חדשים ביום הראשון שלהם?

4 חלק ד' – פרק 2 • מחזור המים בטבע – הכרת השלבים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איפה הטיפה נמצאת בהתחלה?

א) טיפה על עלה ליד אגם ב) טיפה בתוך ענן ג) טיפה בנהר ד) טיפה בים

2. מה מחמם את הטיפה?

א) הרוח ב) השמש ג) הגשם ד) הקרח

3. מה שם התהליך הזה?

א) אידוי ב) קיפאון ג) המסה ד) שקיעה

5 חלק ה' – פרק 2 • מחזור המים בטבע – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הטיפה הופכת לענן ישר בלי שלב של אד	☐	☐
2	בסוף הסרטון מופיעה השאלה: לאן נעלמה הטיפה?	☐	☐

6 חלק ו׳ – פרק 2 • מחזור המים בטבע – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. הטיפה המתאדה מצטרפת ל _____ לבן ותפוח בשמיים

2. כשהענן גדל ומאפיר, יורד _____ על הגבעות והעיירה

7 חלק ז׳ – פרק 2 • מחזור המים בטבע – התאמת שלבים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אידוי	___	**א.** טיפות הגשם זורמות אל הנהר
2. הצטרפות לענן	___	**ב.** הענן מאפיר והגשם יורד ממנו
3. משקעים	___	**ג.** האד מתקבץ לענן לבן בשמיים
4. זרימה	___	**ד.** הטיפה הופכת לאד ועולה כלפי מעלה

8 חלק ח׳ – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – הבנת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה זמן הסרטון?

א) כ-8 שניות ב) כ-20 שניות ג) כ-60 שניות ד) כ-5 דקות

2. בת כמה הייתה הסבתא?

א) בת 8 ב) בת 10 ג) בת 12 ד) בת 15

3. מה הייתה המילה הראשונה שכתבה?

א) שלום ב) חבר ג) בית ד) תודה

9 חלק ט׳ – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – עובדות נוספות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הסיפור מתחיל בעליית הגג, כשמוצאים מזוודה ישנה מכוסה אבק.	☐	☐
2	לסבתא היו הרבה מזוודות גדולות כשעלתה לארץ.	☐	☐

10 חלק י׳ – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – השלמת פרטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בתוך המזוודה הייתה תמונה של הבית הישן ו- _____ שכבר לא פותח שום דלת.

11 חלק י״א – פרק 3 • סיפור עלייה וחוסן: המזוודה של סבתא – חפצים וסמלים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תמונה של הבית הישן	___	**א.** לימוד השפה העברית
2. מפתח שלא פותח שום דלת	___	**ב.** זיכרון מהמקום שהיא עזבה
3. מחברת קטנה	___	**ג.** קשר לעבר שכבר לא קיים
4. המילה 'חבר'	___	**ד.** עזרה של שכנה, מורה וחברה
5. דמויות מושיטות יד זו לזו	___	**ה.** הרצון למצוא קשר וחברות במקום החדש

12 חלק י״ב – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – זיהוי בסיסי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה מסבירה למה משהו קרה?

א) כי ב) אבל ג) גם ד) אחרי

2. מה "לכן" מראה לנו?

א) תוצאה ב) ניגוד ג) תוספת ד) זמן

13 חלק י״ג – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – הבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה "אבל" מבטאת ניגוד בין שני חלקים במשפט	☐	☐
2	המילה "בנוסף" משמשת להוספת מידע חדש למשפט קודם	☐	☐

14 חלק י״ד – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – השלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. אני אוהב לקרוא, _____ אין לי הרבה זמן

15 חלק ט״ו – פרק 4 • מילות קישור ולכידות הטקסט – התאמה בין סוגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כי	___	**א.** מביעה ניגוד

2. לכן	____	**ב.** מביעה סיבה
3. אבל	____	**ג.** מביעה תוספת
4. בנוסף	____	**ד.** מביעה תוצאה

16 חלק ט״ז – פרק 5 • מסע כתיבה: מרעיון לטיוטה מתוקנת – מה למדנו על האפליקציה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה רמות יש באפליקציה?

א) שתיים ב) שלוש ג) ארבע ד) חמש

2. מה זו תחנה?

א) תרגיל בעל פה בלבד ב) מסך אחד באפליקציה ג) שיעורי בית לכתיבה ד) מבחן קצר על כתיב

3. מה קורה בתחנה הראשונה?

א) בחירת נושא וחשיבה ראשונית ב) תיקון שגיאות כתיב ג) כתיבת הפסקה האחרונה

ד) הדפסת הטקסט המוכן

4. מה יש ברמה הקלה?

א) טיעון נגדי ושפה עשירה ב) משפטים קצרים ובנק מילים ג) מילות קישור מורכבות

ד) ציטוטים ממקורות

5. איזה חיבור אפשר לתרגל?

א) מכתב לתלמיד/ה שעלה/תה לארץ ב) טבלת כפל ג) מפת דרכים ד) רשימת קניות

17 חלק י״ז – פרק 5 • מסע כתיבה: מרעיון לטיוטה מתוקנת – התאמת רמה ותחנה למאפיין

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. רמה פשוט	____	**א.** שפה עשירה וטיעון נגדי
2. רמה בינוני	____	**ב.** משפטים קצרים ובנק מילים
3. תחנת רעיון	____	**ג.** רשימת 'בדקתי ש...' לפני הגשה
4. רמה מתקדם	____	**ד.** מילות קישור ומבנה פסקאות
5. תחנת בדיקה	____	**ה.** בחירת נושא וחשיבה ראשונית

18 חלק י״ח – פרק 5 • מסע כתיבה: מרעיון לטיוטה מתוקנת – כותבים ובודקים כמו בתחנות

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט פתיחה לרמה 'פשוט' למכתב לתלמיד/ה שעלה/תה לארץ.

2. כתבו משפט פתיחה לאותו נושא ברמה 'מתקדם', בשפה עשירה יותר.

3. מה היתרון בכך שתלמיד יכול לעבור רמה באמצע הכתיבה?

4. כתבו שני פריטים לרשימת בדיקה ('בדקתי ש...') לפני הגשת חיבור אישי.

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות מכל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מאיה הרגישה כשהגיעה לבית הספר?

(א) שמחה ורגועה (ב) לחוצה ומפחדת (ג) משועממת (ד) כועסת

2. איך נועה עזרה?

(א) התעלמה ממנה (ב) ליוותה אותה לכיתה והראתה לה איפה לשבת (ג) קראה למורה
(ד) שלחה לה הודעה

3. מה קרה לטיפה בשמש?

(א) היא קופאת (ב) היא מתאדה והופכת לאד (ג) היא נעלמת לגמרי (ד) היא הופכת לקרח

4. לאן האד הולך?

(א) לנהר (ב) לענן (ג) להר (ד) לים

5. איזו מילה סבתא כתבה במחברת?

(א) שלום (ב) חבר (ג) תודה (ד) בוקר

6. מה סבתא שמרה במזוודה?

(א) בגדים בלבד (ב) תמונה ומפתח (ג) כסף (ד) ספרים

7. מה יש בשורה העליונה בלוח?

(א) הערכה ויצירה (ב) יישום וניתוח (ג) זכירה והבנה (ד) ביקורת

8. כמה רמות יש באפליקציה?

(א) שתיים (ב) שלוש (ג) ארבע (ד) חמש

20 חלק כ' – חזרה מסכמת – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מה הקשר בין המעשה של נועה לבין המסר של הסיפור 'יום ראשון בכיתה חדשה'? כתבו 2-3 משפטים.

2. השוו בין מסע הטיפה (אידוי, עננים, גשם) לבין מסע ההסתגלות של סבתא לארץ חדשה. מה דומה בין שני ה'מסעות'? כתבו פסקה קצרה.

3. בחרו משימה אחת מכל רמה בלוח האיקס-עיגול בנושא מילות קישור, וכתבו למה כל משימה מתאימה לרמת החשיבה שלה.

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת לספר במילים שלי את שלבי מחזור המים?

האם אני יכול/ה להסביר למה חפץ מסוים בסיפור המזוודה היה חשוב לסבתא?

האם אני יודע/ת להשתמש לפחות בשלוש מילות קישור שונות בפסקה שכתבתי?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀